

Wolffia and *Spirodella* could still be found in the depth of nearly 5 cm and even more. The shoots of *Wolffia* were summer and winter shoots as well, but those of *Spirodella* were on the contrary exclusively winter shoots.

Wolffia arrhiza (L.) Wimm. was known in Croatia till now only from 3 localities, which all are in the territory of Quarner. The new finding-place, the first in the inner continent of Croatia, represents a connection-point between the localities of Quarner and those of Bačka, Pančevo (Serbia) and Roumania, thus connects, to a certain extent, the Roumanian-Serbian spreading territory with the Quarnerian one. In Slovenia, Austria and Hungaria an occurrence of *Wolffia* is not known.

Z. Devidé

NOVA ADVENTIVNA BILJKA HRVATSKE FLORE: *ECHINOXYSTIS LOBATA* (MICHX.) TORR. & GRAY

G. Pavao Postružin, laborant Zoološkog muzeja u Zagrebu, upozorio me je u jesen 1949. god., na neku novu biljku nedaleko željezničke stanice Voloder kod Kutine, koju dosad nije nigdje zapazio. Ta se biljka u Voloderu nastanila nedaleko od stanice uz potocić kraj željezničke pruge, gdje se penje po vrbovu grmlju. Narod biljku ne poznaje te je zbog toga naziva jednostavno dračem, penjalicom ili povijušom. Osim u Voloderu primijećena je nepoznata biljka i uz željezničku prugu prema Novoj Gradiški uz neke potoke, a isto tako i uz Orljavu.

Na osnovu pristupne literature (Engler & Prantl, Parey, Bailey) utvrdio sam, da spomenuta biljka pripada vrsti *Echinocystis lobata* (Michx.) Torr. & Gray. Kada sam mjeseca kolovoza boravio u Rimskim toplicama, imao sam priliku tu istu biljku dobro upoznati te sabrati na njezinu prirodnom staništu.

Rod *Echinocystis* bio je rasprostranjen donedavna isključivo u tropskim predjelima Južne Amerike i u toplim i umjerenim područjima Sjeverne Amerike s ukupno oko 25 vrsta. Deset od tih živi u zapadnim predjelima U. S. A., dok u istočnim raste samo jedna vrsta – *E. lobata*.

Fritsch (1922) spominje u napomeni na str. 339 tu biljku kao podivljalu u Koruškoj, a Hegi (Bd. VI/2, str. 1364) kao adventivnu biljku, udomaćenu u istočnoj Štajerskoj (Bierbaum, Lassnitz). U Sloveniji je prvi našao tu biljku g. prof. V. Petkovšek god. 1945. kod Celja uz Savinju blizu izljeva Voglajne. Kasnije je nađena uz Savu kod Krškog, uz Soču, Ljubljanicu, Dravinju i Ledavu, dakle gotovo po čitavoj Sloveniji. Petkovšek, koji je o svojim opažanjima objavio zasada samo članak u Proteusu, sada se bavi, kako mi je poznato iz pismenog saopćenja, potanjim proučavanjima te biljke. On naročito ispituje mogućnost upotrebe ulja, koje bi se moglo dobivati iz sjemenki, budući da ga ove sadržavaju u znatnoj količini (oko 30%).

Echinocystis lobata je jednogodišnja biljka, kojoj se stabljika, duga više metara, penje po grmlju i drveću. U pazušcima petorokrpnih listova leži osim razgranjenih vitica cvat muških cvjetova i po jedan ženski cvijet. Glatka

čaška sastoji se od 6 lapova, blijedožuti vjenčić od 6 latica. Promjer cvijeta je oko 1 cm. Plod je suha boba, otprilike u veličini oraha, a na površini ima rijetke polutvrde bodlje. Ta se boba na vrhu nepravilno otvara. Sadržava dva pretinca, svaki s dvije crne ili tamnosmeđe sjemenke. Njihov oblik podsjeća nešto na sjemenke bundeve, ali su od njih nešto manje. *Echinocystis lobata* raste na sunčanim mjestima, osobito uz potoke, gdje često posve prekriva vrbe i ostalo drveće i grmlje, preko kojeg se često penje više metara visoko. U Americi se upotrebljava zbog brzog rasta u svrhe kamufliranja t. j. prekrivanja objekata zelenilom. Osim toga gaji se po vrtovima kao ukrasna biljka te je tako vjerojatno prenesena i u Srednju Evropu. U Hrvatsku je biljka bez sumnje prodrla iz Slovenije i to Savom, pa se raširila i u neposrednoj blizini Zagreba. Našao sam je naknadno uz Sutlu kod Ključa, uz Savu kod Brdovca i Podsuseda, a osobito obilno kod izliva Krapine u Savu.

LITERATURA

- Bailey, L. H. *The Standard Cyclopedia of Horticulture*, I, New York 1937.
Engler, A. & Prantl, K., *Die natürlichen Pflanzenfamilien nebst ihren Gattungen und wichtigeren Arten*. Teil IV, Abt. 5, Leipzig 1894.
Fritsch, K., *Exkursionsflora für Oesterreich und die ehemals österreichischen Nachbargebiete*, 3. Aufl., Wien 1922.
Hegi, G., *Illustrierte Flora von Mittel-Europa*, VI. Bd., 2. Hälfte, Wien 1931.
Parey's *Blumengärtnerei*, herausgegeben von C. Bornstedt, II. Bd., p. 472, Berlin 1932.
Petkovšek, V., *Dve novi rastlini v naših krajih*. *Proteus* XII/6, Ljubljana 1950.

ECHINOCYSTIS LOBATA (MICHX.) TORR. & GRAY, A NEW ADVENTITIOUS PLANT OF THE CROATIAN FLORA

Echinocystis lobata was found near Voloder (Kutina, Croatia). This, for the Croatian flora new adventitious plant, seems to be already spreaded in Croatia (in Moslavina and Posavina territory) in a considerable extent. In Slovenia its spreading was stated before by V. Petkovšek in the years 1945-1949. This Northamerican Cucurbitacea was probably spread into Slovenia from Austria, where it was stated some years ago (Fritsch 1922, Hegi 1931) and then penetrated into Croatia undoubtedly along the Sava-river.

Z. Devidé